

20 vuotta luovaa sanataidetta

Teksti: Hilikka Pulli

Elixiiri-luovan sanataiteen opintopiiri on toiminut Turussa 20 vuotta.

Vuoden 1998 kesällä vein pääkirjaston ilmoitustaululle tiedotteen, jossa kutsuin luovasta kirjoittamisesta kiinnostuneita harrastajia Lyhtyyn, Linnan-kadulla tuolloin sijainneeseen vapaaehtoistoiminnan keskuskuuseen juttelemaan, ja kertomaan löytyisikö heiltä kiinnostusta ja intoa istahtaa viikoittain samaan pöytään opiskelemaan, ja kirjoittaman yhdessä runoja. Ja niinhän siinä kävi, että jo ensimmäisessä kokouksessa oli paikalla 5 innokasta osallistujaa.

Näin toiminta starttasi käyntiin, opintopiiri tuli perustettua, ja sille nimi annettua. Sana kulki ja niin Lyhdyn luova kirjoittajapiiri alkoi vähitellen tulla tutuksi yhä useammalle asian harrastajalle.

Parissa vuodessa kokouskohtainen osallistujamäärä liikkui jo kymmenen ja viidentoista välillä. Innovaatioita riitti ja uusiakin toiminnan muotoja haluttiin tunnustella. Heti vuoden 1999 keväällä olimme olleet mukana järjestämässä massiivista Lyhdyn Valon-juhlaa, ja sen saamasta suosiosta intoutuneina päätimme alkaa jatkossa järjestämään opintopiirin omia matineoita.

Erytystä noissa matineoissa oli se, että kaikki esitetyt runot olivat ennen julkaisemattomia; meidän juuri kyseistä tilaisuutta varten itse kirjoittamia.

Meillä oli ollut sanottavaa, ja me olimme löytäneet tavan ilmasta asiamme. Kun kuulijat alkoivat kysellä, voiko noita kuultuja runoja saada jostain painettuina, oli aika alkaa rakentamaan kokoelmia.

Myös lukijakunnan keskuudessa saimme hyvän vastaanoton. Se oli oiva todiste sitä, että kyllä ruohonjuuritasollakin voivat kukoistaa ihanat ja ravitsevat sanojen tarhat, kunhan niitä huolella vaalitaan. Kiihtöllinen palaute oli parasta eliksiiriä sekä työllemme että itse kunkin osallistujan itsetunnolle.

Niinpä opintopiirin nimikin vuonna 2008 vaihtui sen luonnetta paremmin kuvaavaksi: Lyhdyn luovasta kirjoittajapiiristä tuli Elixiiri-luovan sanataiteen opintopiiri.

Elixiiri on alkuvuosista lähtien kokoontunut kerran viikossa: kolmestatoista kuuteentoista kertaan syys- ja kevätkaudella.

Ryhmän kokoonpano on muutaman vuoden välein hiukan vaihdellut. Elämäntilanteiden muuttuessa jotkut ovat jääneet pois, ja uusia on tullut tilalle.

Menneiden vuosien varrella matineoita on järjestetty kuusitoista, ja antologioita julkaistu kuusi: *Tilkkutäkki, Runoja sinulle ystäväni, Samassa veneessä, Kuvastin-heijastuksia elämänvirrasta, sekä Arjen kristalleja ja Matkalla varjosta valoon.*

Arjen kristalleja sisältää hienojen runotekstien lisäksi yhdeksäntoista aidolla Turun murteella kirjoitettua humoristista tarinaa, joiden tapahtumissa liikutaan viime vuosisadan alun Turussa.

Kirjasta löytyy myös muutamia omaelämäkerrallisia kertomuksia, sekä muun muassa novelli: ”Salkuton ministeri ja muita kalastajia”, jossa pilke silmäkulmassa mittailaan ”tasavallan kalansaalista”. *Matkalla varjosta valoon* koostuu myös sekä runoista että proosateksteistä. Sen me julkaisimme 100-vuotiaan Suomen itsenäisyyttä kunnoittaen. Proosaosuudessa liikutaan sota-ajan tosi-pohjaisissa maisemissa.

Muita opintopiirin tekstejä on vuosittain saatu lukea *Klaara-koko perheen lehdestä*, joka on levinnyt lukijoille ilmaisjakeluna lähinnä Turussa, kirjastojen kautta.

Vuoden 2004 marraskuussa opintopiiri osallistui runoviikko Varsinais-Suomessaprojektiin kuvitetulla runonäyttelyllä. Teokset olivat esillä Turun tuomiokirkon Pyhän Ristin kuorissa 8.11. - 27.11.2004 välisen ajan.

Näyttely herätti yleisön keskuudessa runsaasti kiinnostusta: sadat kävijät, myös eri puolilta maailmaa, pääsivät siihen tutustumaan. Tämä tapahtuma oli Tuomiokirkon historiassa lajissaan ensimmäinen. Esillä olleet työt on yleisön pyynnöstä julkaistu saman nimisenä kirjana helmikuussa 2005. Kaikki julkaistut teokset löytyvät kirjastosta.

Klaaran synty- ja kehityshistoria v 1998 -

Hilkka Pulli

Klaara-lehden syntyhistoria on monivaiheinen. Olen perustanut sen vuonna 1998 Turussa vapaaehtoistoiminnan keskus Lyhdyssä syntyneen toiminnallisen tuki- ja opintopiirin kirjallisten tuotosten julkaisukanavaksi. Lehden kuusi ensimmäistä numeroa ilmestyi nimellä Lyhty-lehti. Ensimmäisen numeron toimitustiedoissa kerrotaan muun muassa, että ”Lehden tuotoilla kateetaan toimituksen kuluja, sekä tuetaan Lyhdyn toimintaa”. Hyvistä aikeista huolimatta pian kuitenkin huomattiin, että tuloja lehdellä ei voitukaan hankkia, koska se katsottiin seurakuntayhtymän yleishyödylliseksi julkaisuksi, ja niin koko lehden tulevaisuus joutui vaakalaudalle.

Toinen suuri haaste lehden alkutaipaleella oli se, että julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tuli toimitukselle joko käsin tai kirjoituskoneella kirjoitettuna, ja niin sivunvalmistuksessa riitti kovasti työtä. Jokainen teksti piti naputella uudestaan, vapaaehtoisin voimin.

Suurena tukena tässä työssä oli Lyhdyn silloinen palkattu apulainen, omalla ajallaan. Monta iltaa sinä vierähti, kun Linnakadulla sijainneen vapaaehtoistoiminnan keskuksen toisen kerroksen toimistossa joukolla perehdyttiin niin tietokoneen käytön kuin lehden taiton ja typografiankin saloihin. Kuvia lehden sivuille ei täälläkään voitu skannata, vaan ne liitettiin teksteihin leikkaamalla systeemillä, ja skannattiin sivuille vasta seurakuntayhtymän monistamossa taittomallin mukaan.

Näistä yhteisistä ponnistuksista huolimatta jo muutaman numeron ilmestymisen jälkeen tuli koko projektille kuitenkin seinä vastaan: Yhtymän ylemmältä taholta tuli tieto, että paperia lehden tekoon oli kulunut liikaa. Niin ei saanut jatkaa.

Mikä siis neuvoksi?

Lehti oli ehtinyt ilmestyä kuusi kertaa ja kaikki kappaleet oli lahjoitettu ilmaisjakeluna. Muutamia satoja myöskin Turun terveystieteiden kautta. Koska lehdellä ei ollut omia varoja, päätettiin nyt ottaa yhteyttä kaupungin sosiaalitoimeen, ja

kysellä tukea sieltä. Mutta niin sosiaalista kuin tällaisen lehden tekeminen olikin ollut, tukea ei kaupungilta saatu.

Lyhty-lehti oli tullut tiensä päähän.

Tämän tiedon opintopiirin kokoukselle toi silloinen diakoniakeskuksen johtaja. Hyvittääkseen menetystä hän kertoi yhtymän tiedotuspäällikön luvanneen antaa ryhmälle palstatilaa Kirkko ja Me lehdessä. Mutta vastaisiko lehden kuukausittainen kolumnipalsta kymmenhenkisen ryhmän tarpeita, lehdentekoa? Ei todellakaan. Jokin muu ratkaisu oli löydettävä. Niinpä päädyttiin siihen, että vuodesta 2000 Hilkka Pulli Kustannus otti lehden vastuulleen. Samassa yhteydessä sen nimi vaihtui; siitä tuli Klaara-koko perheen lehti.

Rahoitus oli kuitenkin yhä suuri ongelma.

Ilman muutamien Turun yksittäisten seurakuntien tukea tämän yleishyödyllisen lehden julkaiseminen tuskin olisi voinut jatkua.

Siitäkin huolimatta, että lehdet voitiin myös jatkossa painattaa yhtymän monistamossa, oli lasku niistä maksettava. Julkaisutiheyttä kuitenkin oli pakko harventaa. Niinpä seuraavaa lehteä odottelevat lukijat alkoivat jo puhelimitse kysellä, koska lehti ilmestyy. Tähän mennessä se oli Turun lisäksi tullut tutuksi jo muutamilla muillakin paikkakunnilla Suomessa, ja sitä oli postitettu myös ulkomaille, muun muassa Lübeckin, Lontoon ja Malagan suomalaisiin seurakuntiin.

Opintopiirin koko toiminnan perustana on

alusta lähtien ollut kristillinen rakkaus, suvaitsevaisuus ja ymmärrys lähimmäisiä kohtaan. Näiden asioiden on pitänyt heijastua myös lehden sisällöstä. Jokaista numeroa on ryhmässä rakennettu iloisin mielin ja lämmöllä. Riviseurakuntalaisen ääni on päässyt kuuluiin, ja siinä samalla on tullut tallennettua suomalaista perinnetietoa aidoimmillaan.

Lyhty-lehti

ISSN 1456-341X

julkaistu

Vapaaehtoistyönkeskus LYHTY/ Luova kirjoittajapiiri

1998

Ensimmäinen numero joulukuussa

1999

viisi numeroa: helmikuu, huhtikuu, kesäkuu, syyskuu ja joulukuu

Klaara-koko perheen lehti

ISSN 1457-2583

Kustantaja: Hilikka Pulli Kustannus

2000

kaksi numeroa: maaliskuu ja syyskuu

2001

kaksi numeroa: maaliskuu ja marraskuu

2002

yksi numero: toukokuu

2003

kaksi numeroa: helmikuu ja marraskuu

2004

kaksi numeroa: maaliskuu ja syyskuu

2005

yksi: maaliskuu

2006

yksi: maaliskuu

2007

yksi: maaliskuu – Tästä alkaa lehden numerointi= nro 18

2008

nro 19

2009

nro 20

2010

nro 21

2011

nro 22

2012

nro 23

2013

nro 24

2014

nro 25

2015

nro 26

2016

nro 27

2017

nro 28

2018

nro 29

2019

nro 30

Hilikka Pulli/ Hilikka Pulli Kustannus
maaliskuussa 2019

